

K faune hmyzožravcov (Erinaceomorpha, Soricomorpha) a hlodavcov (Rodentia) Národného parku Muránska planina a blízkeho okolia (stredné Slovensko)

On the fauna of insectivores (Erinaceomorpha, Soricomorpha) and rodents (Rodentia) of the Muránska planina National Park and its surroundings (central Slovakia)

Marcel UHRIN¹, Petr BENDA², Michal AMBROS³, Ivan BALÁŽ⁴, Alexander DUDICH⁵, Ervín HAPL⁶, Antonín REITER⁷ & Andrej STOLLMANN⁸

¹ B. Němcovej 141/5, SK–050 01 Revúca, Slovensko; marcel.uhrin@gmail.com

² zoologické oddělení Národního musea, Václavské nám. 68, CZ–115 79 Praha 1, Česko & katedra zoologie, přírodovědecká fakulta University Karlovy, Viničná 7, CZ–128 44 Praha 2, Česko; petr.benda@nm.cz

³ Správa CHKO Ponitrie, Samova ul. 3, SK–949 01 Nitra, Slovensko; michal.ambros@soprsr.sk

⁴ katedra ekológie a environmentalistiky, Fakulta prírodných vied, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Tr. A. Hlinku 1, SK–949 74 Nitra, Slovensko; ibalaz@ukf.sk

⁵ Námestie Svätej Trojice 19/15, SK–969 01 Banská Štiavnica, Slovensko

⁶ Muránska Dlhá Lúka 78, SK–050 01 Revúca, Slovensko; ervin.hapl@gmail.com

⁷ Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Přemyslovců 8, CZ–669 45 Znojmo, Česko; reiter@znojmu.cz

⁸ Krivá 3, SK–94701 Hurbanovo, Slovensko

došlo 12. 12. 2009

Abstract. The paper presents new data on the distribution of small mammals (Erinaceomorpha, Soricomorpha, and Rodentia) in the Muránska planina National Park (central Slovakia) and adjacent areas, gathered in the period 1981–2009. The new records were obtained by trapping (using snap-, pitfall- and live-traps; 605 specimens) and by direct observations (incl. footprints and dead animals evidences). Altogether, 24 small mammal species were recorded: 7 species of insectivores and 17 of rodents. *Apodemus flavicollis* (40.2%), *Myodes glareolus* (21.2%) and *Sorex araneus* (11.2%) were eudominant species in the trapped samples. Among others, some rare or noteworthy species were recorded (e.g., *Sorex alpinus*, *Dryomys nitedula*, *Sicista betulina*, *Microtus agrestis*, *Micromys minutus*). Some basic information on successful restitution of *Spermophilus citellus* in the area under study in the period 2000–2009 is also given. At one site, the released sousliks created a colony of up to 600 individuals. The course of range expansion of *Apodemus agrarius* in the area under study is discussed.

Key words. small mammals, faunistics, regional survey, *Spermophilus citellus*, restitution, *Apodemus agrarius*, range expansion.

ÚVOD

Fauna cicavcov Národného parku (NP) Muránska planina je najmä z hľadiska druhového zloženia preskúmaná pomerne dobre. V regióne sa eviduje výskyt 70 druhov cicavcov, z toho faunu hmyzožravcov reprezentuje 9, faunu hlodavcov 20 druhov (UHRIN & HAPL 2004). Výsledky systematickejšieho prieskumu oblasti, ktorý sa začal až po druhej svetovej vojne, boli uverejnené v tematicky a geograficky rôzne orientovaných prácach (napríklad ANDĚRA 1980,

1987, 1993, DUDICH & ŠTOLLMANN 1983, ANDĚRA & HŮRKA 1984, OBUCH 1985, ŠTOLLMANN & DUDICH 1985, KMINIAK 1989, MATOUŠEK 1999, MOŠANSKÝ 1981, 1992, 1995). Ešte začiatkom 80. rokov 20. storočia sa však oblasť Muránskej planiny radila medzi “neprebádané územia” (DUDICH & ŠTOLLMANN 1982) aj keď prvé ucelenejšie súpisy fauny malých cicavcov zamerané len na oblasť Muránskej planiny boli uverejnené približne v tom istom období (napr. HANÁK & ANDĚRA 1980, DAROLA et al. 1985).

Podobne ako v iných horských a lesnatých pohoriach slovenskej časti Karpát umožňujú doterajšie poznatky aj v prípade Muránskej planiny charakterizovať faunu hmyzožravcov a hlodavcov dominantným zastúpením bežných, prevažne lesných foriem (napr. *Sorex araneus*, *Apodemus flavicollis*, *Myodes glareolus*). Druhovú pestrosť zvyšuje (menej početný) výskyt “horských” druhov (napr. *Sorex alpinus*, *Microtus agrestis*, *Sicista betulina*, *Dryomys nitedula*), čím sa oblasť Muránskej planiny faunisticky zaraďuje k centrálnym karpatským pohoriam; južnejšie alebo v nižších pohoriach je už výskyt posledne menovaných druhov výnimočný. Zoogeograficky významným “horským” prvkom fauny je *Microtus tatricus*, ktorého výskyt v oblasti bol zistený v roku 1983 (KOVÁČIK & ŠTOLLMANN 1984) – pôvodne bol dokumentovaný len z recentného osteologického materiálu (DUDICH et al. 1981). Výskyt *M. tatricus* naznačuje dôležité postavenie Muránskej planiny ako refugiálneho územia (MARTÍNKOVÁ & DUDICH 2003). Od typických horských celkov Karpát však Muránsku planinu odlišuje prítomnosť stepných foriem, v prípade drobných cicavcov reprezentovaných napríklad sýslom pasienkovým (*Spermophilus citellus*), ktorého výskyt sa dokumentoval najmä na základe osteologického materiálu (OBUCH 1985). Od roku 2000 sa sýsleľ vďaka reštitučnému projektu (HAPL 2001, AMBROS et al. 2004, ANONYMUS 2004, BALÁŽ & AMBROS 2007b, BALÁŽ et al. 2008) vyskytuje v dvoch oblastiach územia.

V období 1992–2006 realizovali autori tejto správy niekoľko odchytných drobných zemných cicavcov v rôznych častiach Muránskej planiny a jej bezprostredného okolia v snahe doplniť obraz rozšírenia jednotlivých druhov hmyzožravcov a hlodavcov. Okrem vlastných nálezov sú v tomto príspevku spracované aj údaje o hmyzožravcoch a hlodavcoch, získané v priebehu inventarizačných výskumov maloplošných chránených území sledovanej oblasti a evidované v archívoch Správy NP Muránska planina (TURIS 1989, 1990, 1992). Len veľmi malá časť prezentovaného súboru údajov bola uverejnená v súvislosti so spracovaním inventarizačného prieskumu stavovcov Národnej prírodnej rezervácie Hrdzavá (UHRIN 1997) a v súvislosti s prvým nálezom ryšavky tmavopásej (*Apodemus agrarius*) v povodí rieky Hron v roku 2000 (UHRIN & BENDA 2000).

MATERIÁL A METODIKA

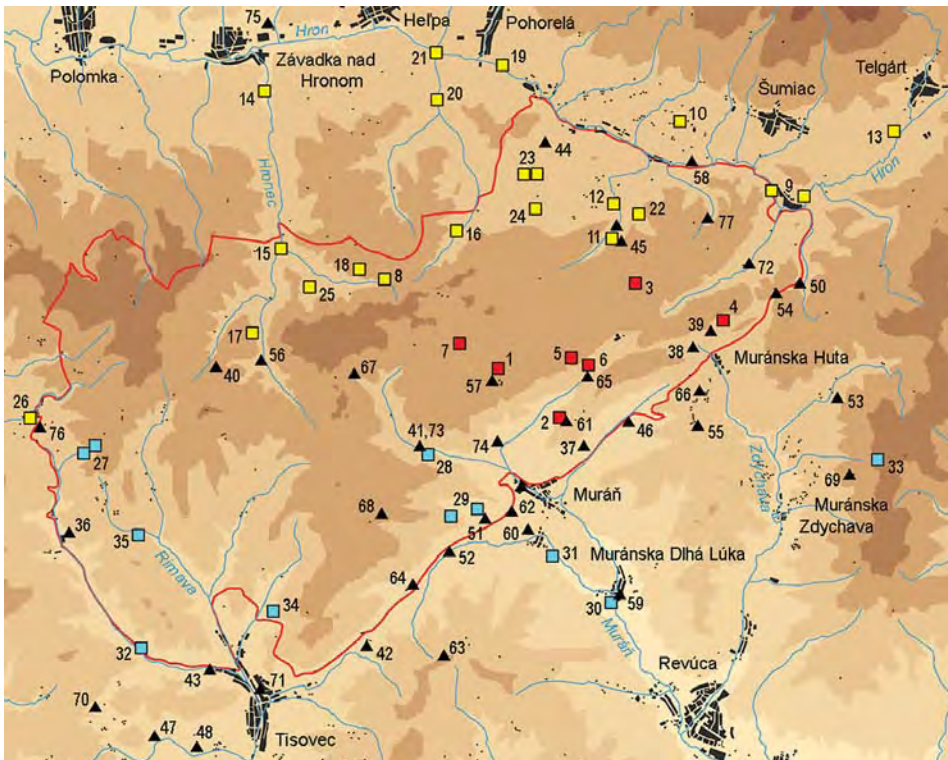
V práci sú zahrnuté údaje o hmyzožravcoch a hlodavcoch získané odchytnými do pascí a rôznymi metódami priameho pozorovania (pozorovanie jedincov, záznamy stôp, evidencia nálezov uhynutých živočíchov) z obdobia 1981–2009. Odchyty drobných zemných cicavcov boli realizované na 35 lokalitách (obr. 1) sklapovacími pascami, exponovanými najčastejšie 2 noci v líniiach (spravidla 50 pascí) so sponom približne 5 m. V niektorých prípadoch sa použili aj drevené živoľovné pasce (typ Chmela) a zemné pasce vyrobené z polyetylénových fliaš. Pasce boli vnaďené návnadami z opraženej múky, zeleniny alebo mäsa. Odchytené jedince boli spracované štandardným spôsobom (determinovalo sa pohlavie, spravidla aj veková kategória a zisťovali sa hodnoty externých telesných rozmerov), časť dokladového materiálu je uložená na Správe NP Muránska planina v Revúcej, Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre a v Národnom múzeu v Prahe. Prehľad lokalít odchytných do pascí a ostatných nálezov drobných cicavcov spoločne s ich stručnou charakteristikou (geografické a polohopisné údaje, opis habitatu) je uvedený v Appendixe 1, podrobný faunistický súpis je súčasťou Appendixu 2. Údaje o výskyte sýsleľ v sledovanej oblasti sa opierajú o výsledky reintrodukčného programu realizovaného v rokoch 2000–2009. Reintrodukcia sa tu

v rámci rôznych projektov realizovala modifikovane podľa metodiky, schválenej pre organizácie ochrany prírody (HAPL et al. 2006).

Sledovaná oblasť je definovaná územím NP Muránska planina, jeho ochranného pásma a bezprostredne nadväzujúceho okolia (UHRIN 1999). Z podstatnej časti ju tvorí Muránska planina, v okrajových častiach ďalšie orografické jednotky (Stolické vrchy, Veporské vrchy, Horehronské podolie; MAZÚR & LUKNÍŠ 1980).

VÝSLEDKY A DISKUSIA

V sledovanej oblasti sme dokumentovali odchtymi do pascí 605 jedincov 6 druhov hmyzožravcov a 14 druhov hlodavcov (tab. 1). Tento súbor drobných cicavcov je doplnený o niekoľko priamych pozorovaní a o nálezy uhynutých jedincov. Takto sa dokumentoval výskyt štyroch druhov hmyzožravcov a jedenástich druhov hlodavcov, v rámci ktorých *Erinaceus roumanicus*,

Obr. 1. Mapa sledovanej oblasti. Vysvetlivky: štvorce – lokality odchytov drobných cicavcov do pascí (Žltá – severná časť územia, červená – krasová plošina, modrá – južná časť), čierne trojuholníky – lokality ostatných nálezov; čísla lokalít sa zhodujú s číslami v Appendixe 1; červená čiara – hranica NP Muránska planina. Fig. 1. Map of the region under study. Explanations: squares – sites of small mammal trap captures (yellow – northern part, red – karstic plateau, blue – southern part), black triangles – sites of other records; for site numbers see Appendix 1; red line – the Muránska planina NP boundary.

Tab. 1. Prehľad odchytov a ostatných nálezov hmyzožravcov a hlodavcov

Vysvetlivky: A–C – odchty do pascí (čísla lokalít pozri Appendix 1), O – ostatné nálezy / pozorovania; D – dominancia [%], n – počet pozorovaní / nálezov, L – počet lokalít. * – vrátane *Apodemus* sp. juv.

Table 1. List of captures and other records of insectivores and rodents

Explanations: A–C – trap captures (for site numbers see Appendix 1), O – other records / observations; D – dominance [%], n – no. of observations / records, L – number of sites. * – *Apodemus* sp. juv. included

region species \ lokalita (site)	A. planina / plateau								B. sever / north													
	1	2	3	4	5	6	7	Σ	D	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
<i>Erinaceus roumanicus</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Sorex alpinus</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Sorex araneus</i>	1	–	–	–	1	–	–	2	3,7	1	2	3	7	6	–	4	–	2	–	2	12	–
<i>Sorex minutus</i>	–	5	–	–	–	–	–	5	9,3	–	–	–	1	–	–	1	–	–	9	–	–	–
<i>Neomys anomalus</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Neomys fodiens</i>	1	–	–	–	–	–	–	1	1,9	–	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2
<i>Talpa europaea</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Sciurus vulgaris</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Spermophilus citellus</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Dryomys nitedula</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	2	–	–	–	–	–
<i>Muscardinus avellanarius</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–
<i>Glis glis</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Sicista betulina</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Microtus agrestis</i>	1	–	–	–	–	–	1	2	3,7	2	–	–	–	9	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Microtus arvalis</i>	1	–	–	–	–	–	–	1	1,9	–	1	–	1	11	1	–	–	–	–	–	–	1
<i>Microtus subterraneus</i>	1	–	1	–	1	1	7	11	20,4	3	2	–	4	1	2	–	–	–	1	–	–	1
<i>Arvicola terrestris</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Myodes glareolus</i>	2	3	–	3	5	3	–	16	29,6	–	16	4	4	3	–	4	1	–	2	–	–	8
<i>Apodemus agrarius</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	1	1	–	1	1	–	–	–	–	–	–	–
<i>Apodemus flavicollis*</i>	–	10	–	–	–	–	3	–	13	24,1	–	26	7	12	–	–	8	–	8	–	3	–
<i>Apodemus sylvaticus</i>	–	2	–	–	–	–	–	2	3,7	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–	–
<i>Micromys minutus</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	2	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
<i>Mus musculus</i>	–	1	–	–	–	–	–	1	1,9	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
<i>Rattus norvegicus</i>	–	–	–	–	–	–	–	0	0,0	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Σ	7	21	1	3	7	7	8	54		8	51	15	29	31	4	18	3	10	13	5	25	

Talpa europaea, *Sciurus vulgaris*, *Spermophilus citellus* a *Glis glis* v materiáli z odchytov do pascí chýbajú. Doterajší autori (HANÁK & ANDĚRA 1980, DAROLA et al. 1985, OBUCH 1985) sa pri výskume drobných cicavcov sústreďovali takmer výlučne na údolia v okolí samotnej krasovej plošiny Muránskej planiny. V našom súbore sme z rôznych habitatov vrcholovej časti plošiny zistili 10 druhov drobných zemných cicavcov (3 druhy hmyzožravcov, 7 druhov hlodavcov; tab. 1). Aj v našom materiáli však prevládajú odchty a pozorovania najmä z aluviálnych spoločenstiev v okolí rôzne veľkých tokov tečúcich zo svahov a pod svahmi Muránskej planiny.

Eudominantnými druhmi v celom hodnotenom súbore sú *Apodemus flavicollis* (40,2 %), *Myodes glareolus* (21,2 %) a *Sorex araneus* (11,2 %), teda typické lesné druhy drobných zemných cicavcov. K týmto druhom je možné priradiť aj druhy *Erinaceus roumanicus* a *Sciurus vulgaris*, ktoré sa priamymi pozorovaniami pravidelne dokumentovali v celom sledovanom území. Relatívne početnejších (v rozsahu 1–10 %) bolo ďalších 6 druhov (*Microtus*

B. sever / north								C. juh / south										O				
20	21	22	23	24	25	26	Σ	D	27	28	29	30	31	32	33	34	35	Σ	D	ΣΣ	D	n/L
-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14/8
-	1	-	-	-	-	-	1	0,3	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	0,4	2	0,3	
-	8	2	-	-	-	2	49	15,9	5	-	1	2	-	7	1	1	17	7,0	68	11,2	4/4	
-	1	1	-	-	-	-	13	4,2	-	-	-	-	9	-	2	-	11	4,5	29	4,8	1/1	
-	3	-	-	-	-	-	3	1,0	-	-	-	2	-	1	-	3	1,2	6	1,0			
-	1	-	3	2	-	-	10	3,2	-	-	-	-	-	-	1	-	1	0,4	12	2,0		
-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	0	0,0	9/9	
-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27/21	
-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-/2	
-	-	-	-	-	-	-	2	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	2	0,3	2/2	
-	-	-	-	-	-	-	1	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	1	0,2	2/2	
-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	0	0,0	1/1	
1	-	-	1	-	-	-	2	0,7	-	-	-	-	-	1	-	-	1	0,4	3	0,5	2/2	
-	-	-	-	-	-	-	11	3,6	-	-	-	-	-	-	2	-	2	0,8	15	2,5		
2	5	2	-	-	-	-	24	7,8	-	-	2	2	-	-	-	1	-	5	2,1	30	5,0	2/2
-	3	2	-	1	1	-	21	6,8	13	1	-	-	-	-	-	-	14	5,8	46	7,6		
-	-	-	1	-	-	-	1	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	1	0,2	4/3	
-	10	4	-	-	3	6	65	21,1	12	2	3	2	5	9	7	6	1	47	19,3	128	21,2	1/1
-	-	-	-	-	-	-	4	1,3	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	0,8	6	1,0	3/2
1	15	12	-	2	-	-	94	30,5	2	18	3	-	4	10	60	35	4	136	56,0	243	40,2	
-	1	1	-	-	-	-	3	1,0	-	-	1	-	-	-	-	1	-	2	0,8	7	1,2	
-	-	-	-	-	-	-	3	1,0	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	0,4	4	0,7	
-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	1	0,2	
-	-	-	-	-	-	-	1	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0,0	1	0,2	1/1
4	48	24	5	5	4	8	308		32	21	10	8	11	28	76	51	6	243		605		

subterraneus – 7,6 %, *Microtus arvalis* – 5,0 %, *Sorex minutus* – 4,8 %, *Microtus agrestis* – 2,5 %, *Neomys fodiens* – 2,0 %, *Apodemus sylvaticus* – 1,2 %), zvyšok tvorilo 10 zriedkavejších, subrecedentných druhov (*Neomys anomalus* 1,0 %, *Apodemus agrarius* 1,0 %, *Sicista betulina* 0,5 %, *Micromys minutus* 0,7 %, *Sorex alpinus* 0,3 %, *Dryomys nitedula* 0,3 %, *Muscardinus avellanarius* 0,2 %, *Arvicola terrestris* 0,2 %, *Mus musculus* 0,2 %, *Rattus norvegicus* 0,2 %).

V hrubých rysoch sa tento obraz pomerného zastúpenia druhov zachováva aj v troch samostatných súboroch lokalít, a to lokalít severnej, južnej a plošinovej časti skúmaného územia (tab. 1). Podobné abundančné charakteristiky zaznamenali vo svojom odchytovom súbore aj DAROLA et al. (1985), ktorí rozdielnu relatívnu početnosť uvádzajú u *Microtus subterraneus*. Vyššie zastúpenie hrabošika podzemného zaznamenali najmä v odchytoch na lokalitách mimo samotnú krasovú oblasť Muránskej planiny (napríklad Petrikovo, Karafová). V našom materiáli *M. subterraneus* tvoril celkovo 7,6 % všetkých odchytených drobných zemných cicavcov, avšak

v súbore lokalít z vlastnej plošiny Muránskej planiny tvoril podobne ako *Myodes glareolus* a *Apodemus flavicollis* takmer štvrtinu zistených jedincov (20,4 %; tab. 1). Ak zoberieme do úvahy vysoký podiel tohto druhu aj v osteologickom materiáli, najmä vo zvyškoch potravy *Strix aluco* (OBUCH 1985, 2004a), tak je možné konštatovať, že *Microtus subterraneus* je charakteristickým prvkom rozličných habitatov Muránskej planiny v širšom slova zmysle. V porovnaní s tým však napríklad *Sorex araneus* na lokalitách na krasovej plošiny tvoril menej početnú zložku (3,7 %), kým v aluviálnych spoločenstvách severnej alebo južnej časti tvoril až 15,9, resp. 7,0% podiel. V porovnaní s prechádzajúcim druhom však bol *Sorex minutus* na samotnej krasovej plošine relatívne početnejší (9,3 versus 3,7 %; tab. 1). Tento obraz relatívneho pomerneho zastúpenia drobných cicavcov môže súvisieť s nižším zastúpením vlhkých habitatov na plošine a teda menej vhodnými topickými podmienkami. Relatívne suchšie krasové podložie má zrejme zároveň vyššiu využiteľnosť niektorými druhmi hlodavcov, ktoré tak v odchytoch relatívne svoj podiel zvyšujú.

Nálezy ostatných, menej zastúpených druhov drobných zemných cicavcov, viac-menej dokresľujú dosiaľ známy obraz o ich rozšírení v sledovanej oblasti a v prípade vzácnejších druhov prispievajú aj k poznaniu rozšírenia v širšom ako len regionálnom kontexte. Obidva nálezy *Sorex alpinus* v našej vzorke (0,3 %) pochádzajú z aluviálnych spoločenstiev horských potokov, teda z prostredia, v ktorom bol zaznamenaný aj predošlými autormi (HANÁK & ANDĚRA 1980, DAROLA et al. 1985, MATOUŠEK 1999). DAROLA et al. (1985) konštatovali, že *S. alpinus* nedosahuje v oblasti Muránskej planiny takú relatívnu početnosť ako v iných oblastiach Slovenska (napr. DUDICH & ŠTOLLMANN 1983, ŠTOLLMANN & DUDICH 1985, AMBROS et al. 1986), čo môžu naznačovať aj naše výsledky. Väzba druhu na nenarušené alebo málo narušené vlhké lesné porasty s bohatým bylinným podrastom prevažne na kyslom podloží (BALÁŽ & AMBROS 2005a, b) vysvetľuje aj absenciu druhu v odchytoch z vlastnej krasovej plošiny Muránskej planiny prakticky v celom období výskumu cicavcov. Podiel zástupcov rodu *Neomys* v našej vzorke je nízky a nedosahuje hodnoty zistené predošlými výskumami. DAROLA et al. (1985) zaznamenali v okolí väčšiny sledovaných horských potokov obidva druhy rodu, prevažoval však *N. anomalus*. Podobne ako u citovaných autorov, ani v našom materiáli nie sú zastúpené druhy rodu *Crociodura*, známe zo sledovanej oblasti len z okolia Muránskej Huty (*C. suaveolens*; HANÁK & ANDĚRA 1980) a z niekoľkých lokalít v potrave *Strix aluco* (*C. suaveolens*, *C. leucodon*; OBUCH 1985, 2004a). Nadmorská výška lokalít nálezov zástupcov čeľade Soricidae v oblasti Muránska planina zodpovedá zisteniam v podmienkach celého Slovenska (BALÁŽ & AMBROS 2007a).

Výskyt *Spermophilus citellus* v sledovanej oblasti bol až do roku 2000 známy len na základe nálezov v potrave rôznych druhov vtáčích predátorov. Najvyššie pomerné zastúpenie sa zistilo v zmesi zvyškov potravy sokolov (*Falco peregrinus*, *F. cherrug*) najmä na lokalite Poludnica v južnej časti Muránskej planiny (OBUCH 1985). U ostatných druhov predátorov (*Bubo bubo*, *Strix aluco*) bol podiel sysľa v ich potrave nižší (OBUCH 1985, 2002). Zohľadňujúc lovné teritóriá uvedených druhov, azda len v prípade *S. aluco* je možné predpokladať, že pôvodom koristi bola sysľa kolónia priamo v oblasti Muránskej planiny. U *F. peregrinus*, *F. cherrug* a *B. bubo* sa dá predpokladať, že sysle lovili aj pomerne ďaleko od Muránskej planiny. Na Horehroní môžu nálezy súvisieť s kolóniami sysľa v rôznych oblastiach Spiša, v údolí Hrona alebo na svahoch Kráľovej hole, v južnej časti Muránskej planiny naopak s kolóniami v Slovenskom krase, v Revúckej vrchovine, v Juhoslovenskej kotline alebo v Cerovej vrchovine (napr. GRULICH 1960, SLÁDEK 1963, BRTEK 1974, CYPRICH 1986, HAPL 1998 a i.; prehľad pozri AMBROS 2008b). Historický výskyt *S. citellus* v podhorí Muránskej planiny na jej južnej strane

Tab. 2. Základné údaje o reštitúcii sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) v oblasti Muránskej planiny

Table 2. Basic data on restitution of the European souslik (*Spermophilus citellus*) in the Muránska planina region

rok / year	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Σ
počet vypustených jedincov / number of released individuals											
Biele vody	31	161	146	153	61	–	30	191	240	41	1054
Javorníková	–	–	–	–	–	–	–	–	–	114	114
odhad veľkosti kolónie / estimate of colony size											
Biele vody	–	?	?	?	<500	?	?	<400	<400	<600	
Javorníková	–	–	–	–	–	–	–	–	–	60	

sa neskôr preukázal aj na základe zozbieraných historických údajov od ústnych informátorov (Biele vody, Muránska Lehota, Muránska Dlhá Lúka; CHLEBUŠ 2001). Tieto údaje ovplyvnili aj výber lokalít pre realizáciu reštitučného programu sýsľa na Muránsku planinu (HAPL 2001). V rokoch 2000–2009 sa na lokalite Biele vody vypustilo celkom 1054 jedincov, v roku 2009 na lokalite Javorníková-Peprovice 114 jedincov *S. citellus* (tab. 2). Na rozdiel od populácie pri Javorníkovej, kde sa vyžaduje ďalšie doplnenie sýsľov s cieľom stabilizácie kolónie, na Bielych vodách je populácia viac-menej stabilizovaná s odhadovaným počtom takmer 600 jedincov. Aj táto populácia je však závislá na udržaní vhodného spôsobu obhospodarovania lokality.

Obraz výskytu plchov (Gliridae) na základe našich nálezov nezodpovedá reálnemu obrazu ich rozšírenia v oblasti. Zdá sa, že početnejší je *Dryomys nitedula* (2 jedince odchytené pascami; 2 ďalšie nálezy), nálezy ďalších dvoch druhov (*Muscardinus avellanarius*, *Glis glis*) sú skôr náhodné aj s ohľadom na použitú metodiku. V prípade použitia iných typov pascí (stromové) alebo po inštalovaní vtáčích búdok by sa obraz o ich rozšírení významne spresnil (napr. KRÍŠTÍN 1995, FULÍN 1998, PUCHALA 2004, KRŠIAK & KAŇUCH 2006). Iný a zrejme reálnejší obraz poskytuje analýza potravy sov, najmä *Strix aluco*. V oblasti Muránskej planiny plchy tvoria jej významnú zložku, napríklad *Muscardinus avellanarius* tvoril zo všetkých zistených plchov (1110 jedincov koristi) až 83,7 % (929 jedincov; OBUCH 1998), naopak *Dryomys nitedula* bol najmenej početný. Analýzou potravy sov sa v sledovanej oblasti potvrdil výskyt všetkých štyroch zo Slovenska uvádzaných druhov, vrátane opakovaných nálezov *Eliomys quercinus* (DAROLA et al. 1985, OBUCH 1985, 1998). Tento druh tu však nikdy nebol dokumentovaný odchytom jedinca a jeho status v rámci celého územia Slovenska ostáva nejasný (AMBROS 2008a). Všetky prezentované nálezy *Dryomys nitedula* a *Glis glis* pochádzajú z lesných stavieb a ich bezprostredného okolia (pozri Appendix 1 a 2). Myšovku horskú (*Sicista betulina*) sme potvrdili odchytmi do pascí alebo priamym odchytom do ruky na piatich rôznych lokalitách (Appendix 2). Tým sa počet známych lokalít v tejto oblasti zdvojnásobil (cf. STANKO & MOŠANSKÝ 1999). S výnimkou lokality Skalica sú všetky nálezy zo severnej časti územia z nadmorských výšok 638–1268 m. Na lokalite Skalica tvoril biotop odchytu ekoton lesa a rúbaniska (prevažne malinčie), ostatné lokality sú reprezentované aluviálnymi spoločenstvami a slatinami.

Podobne ako v iných pohoriach Slovenska, aj na Muránskej planine je charakteristickým rysom výskytu *Microtus agrestis* jeho extrazonálnosť a väzba na vlhšie habitaty, napríklad prameniská a slatiny (napr. DUDICH & ŠTOLLMANN 1981, DANKO 1986, KADLEČÍK 1989, MARTÍNKOVÁ et al. 2004). Tento stenotopný druh je v súčasnosti rozšírený na Slovensku iba vo vysoko položených

kotlinách a v pohoriach s vyvinutým 6. a 7. vegetačným stupňom (napr. ŠTOLLMANN & DUDICH 1988). V sledovanej oblasti bude pravdepodobne pravidelným druhom v zamokrených biotopoch, čo nasvedčujú naše odchyty ako aj predchádzajúce výskumy (HANÁK & ANDĚRA 1980, DAROLA et al. 1985). Za významné zistenie v našej vzorke je možné považovať opakovane potvrdený výskyt priamo na krasovej plošine Muránskej planiny (lokality Bodolová, Vohanova dolinka), kde sú podobné habitaty menej zastúpené. Aj v iných krasových oblastiach planinového typu je jeho výskyt na plošinách vzácny, pričom populácie prežívajú buď v izolovaných menších mokradiach alebo v hlbokých krasových jamách s vyššou vlhkosťou (AMBROS 1987, UHRIN et al. 1992, 2002). Pomerne vysoký podiel *Microtus arvalis* v našej vzorke (5,0 %), najmä na lokalitách v severnej časti územia (7,8 %; 8 lokalít), zrejme súvisí s prenikaním druhu z rôznych poľnohospodársky využívaných plôch, ktoré sú v povodí rieky Hron reprezentované ornou pôdou aj pestrú škálou trvalých trávnych porastov, pasienkov a kosných lúk. Jediný nález *Mus musculus* v hodnotenej vzorke pochádza z lesného prostredia z lokality Cigánka. Najpravdepodobnejší je jeho súvis s existenciou a pravidelným (turistickým) využívaním chaty Zámok pod Muránskym hradom. Na druhej strane nie je možné vylúčiť ani habitatovú (zvyšky stavieb) alebo trofickú (zvyšky potravín po návštevníkoch) väzbu na areál Muránskeho hradu. Doklady ďalšieho synantropného hlodavca, *Rattus norvegicus*, pochádzajú z maštali v lesnickej osade Karafová a z blízkosti intravilánu osady Červená Skala. Sú to charakteristické biotopy druhu (OLEJÁR 1986), ktorého exoantropné populácie sú v podmienkach Slovenska výnimočné (OLEJÁR 1989). *Arvicola terrestris* patrí do skupiny semiakvatických, autochtónnych hlodavcov Slovenska. Žije v blízkosti vodných tokov a plôch, na ktoré je trvalo viazaný. KMINIAK (1967, 1989) uvádza najviac výskytových lokalít v nížinnom stupni (do 300 m), naše nálezy uhynutých jedincov prevažne v okolí prítokov rieky Hron zapadajú do opísaného charakteru výskytu na Slovensku. Napriek cielenej snahe sa nám nepodarilo opakovane potvrdiť výskyt *Microtus tatricus* v sledovanej oblasti. Rozpätie nadmorských výšok jeho výskytov na Slovensku je od 600–650 m vo Veľkej Fatre po 2343 m vo Vysokých Tatrách (KRATOCHVÍL 1952, DUDICH et al. 1981), pričom celkový histogram lokalít má bimodálny charakter s maximálnym počtom lokalít v nadmorskej výške 1650 m (MARTÍNKOVÁ & DUDICH 2003).

V období prvého ucelenejšieho súpisu fauny drobných cicavcov Muránskej planiny (DAROLA et al. 1985) bola ryšavka tmavopása (*Apodemus agrarius*) v oblasti neznámym druhom (pozri aj Appendix 2). Začiatkom 90. rokov 20. storočia sa v súvislosti s jej prebiehajúcou expanziou z areálu na východnom a severovýchodnom Slovensku dostala do blízkej Rimavskej kotliny a neskôr sa už viac-menej bežne vyskytovala aj v povodí rieky Muránka v úseku nad Lubeníkom (DUDICH & ŠTOLLMANN 1995, M. UHRIN et al., nepubl. údaje). Napriek tomu zostáva zrejme spomedzi ostatných druhov ryšaviek (*Apodemus* spp.) najmenej početným druhom, čo dosvedčuje aj jej absencia v inak rozsiahlej vzorke potravy sov z viacerých lokalít Muránskej planiny (OBUCH 2004b). Ako vyplýva aj z údajov z našich odchyto (Appendix 2), *A. agrarius* sa zrejme pravidelne vyskytuje pod južnými svahmi Muránskej planiny (Lehotský potok, Muránska Lehota), pričom môže prenikať aj pomerne hlboko do pohoria. Takým je prípad nálezu v aluviu potoka Slávča v pramennej oblasti rieky Rimava. V roku 2000 bol tento druh prvýkrát dokumentovaný aj v povodí rieky Hron na severnom okraji Muránskej planiny (UHRIN & BENDA 2000) čím sa potvrdil ďalší územný postup v rámci aktuálneho šírenia sa *A. agrarius*. Vzhľadom na biotop odchyty sa v súlade so súčasnými predstavami o šírení tohto druhu (napr. DUDICH 1997, BRYJA & ŘEHÁK 2002) konštatoval význam ekotonálnych a aluviálnych spoločenstiev v tomto procese. V rokoch 2004 a 2006 sme v oblasti horného toku rieky Hron (meandre Hrona, Červená Skala, Dudlavá skala) opakovane odchytili ďalšie jedince *A. agrarius*, čo potvrdzuje stály výskyt druhu

v tejto časti sledovanej oblasti. Na druhej strane, na žiadnej skúmanej lokalite nižšie v povodí Hrona sa napriek pomerne intenzívnej snahe výskyt *A. agrarius* nezaznamenal.

POĎAKOVANIE

Za pomoc v teréne ďakujeme Gabrielovi DEMETEROVI (Tekovské Lužany, Slovensko), Alene JANČOVEJ (Nitra, Slovensko) a Andrásovi GUBÁNYIMU (Budapešť, Maďarsko). Za poskytnutie dosiaľ neuverejnených údajov sme povďační Natálii MARTÍNKOVEJ (Brno, Česko). Floristickú a fytoecnologickú charakteristiku niektorých odchytných lokalít pomohli spracovať Judita KOCHJAROVÁ (Blatnica, Slovensko) a Drahoš BLANÁR (Revúca, Slovensko). Výskum cicavcov bol prevažne financovaný v rámci rozpočtu pre realizáciu plánu hlavných úloh Správy CHKO, neskôr Správy NP Muránska planina a z grantových zdrojov Ministerstva kultúry ČR (MK00002327201 a DE06P04OMG008). Program reštitúcie sýsľa pasienkového v oblasti Muránskej planiny bol financovaný v rámci programu Zelený projekt MŽP SR, zo Štátneho fondu životného prostredia SR a z programu Európskej komisie LIFE (projekty č. LIFE03 NAT/SK/000098 a LIFE06 NAT/H/000096).

LITERATÚRA

- AMBROS M., 1987: Hraboš močiarny – *Microtus agrestis* (Linnaeus, 1769) v Slovenskom krase. *Lynx, n. s.*, **23**: 101–103.
- AMBROS M., 2008a: Myšovka stepná (*Sicista subtilis*) a plch záhradný (*Eliomys quercinus*) – sú tieto cicavce ešte súčasťou fauny Slovenska (alebo ich nevieme chytiť?). Pp.: 18. In: BRYJA J., NEDVĚD O., SEDLÁČEK F. & ZUKAL J. (eds.): *Zoologické dny České Budějovice 2008. Sborník abstraktů z konference 14.–15. února 2008*. Ústav biologie obratlovců AV ČR, Brno, 244 pp.
- AMBROS M., 2008b: Stav poznania rozšírenia sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) na Slovensku v rokoch 1996 až 2008. *Lynx, n. s.*, **39**(2): 219–233.
- AMBROS M., DUDICH A. & ŠTOLLMANN A., 1986: Výskyt piskora vrchovského (*Sorex alpinus* Schinz, 1837) v pohorí Tríbeč a druhé dodatky k jeho rozšíreniu na Slovensku. *Rosalia (Nitra)*, **3**: 239–246.
- AMBROS M., BOBÁKOVÁ L. & HAPL E., 2004: Poznámky k repatriácii sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) na vybraných lokalitách Slovenska v rokoch 2000–2004. P.: 5. In: KAUTMAN J. & STLOUKAL E. (eds): *Zborník abstraktov z konferencie 10. Feriencove dni 2004*. Bratislava, 32 pp.
- ANDĚRA M., 1980: Distribution of the field vole, *Microtus agrestis*, in Czechoslovakia (Mammalia: Rodentia). *Věstník Československé Společnosti Zoologické*, **44**: 241–259.
- ANDĚRA M., 1987: Dormice (Gliridae) in Czechoslovakia. Part II.: *Muscardinus avellanarius*, *Dryomys nitedula* (Rodentia, Mammalia). *Folia Musei Rerum Naturalium Bohemiae Occidentalis, Plzeň, Zoologica*, **26**: 1–78.
- ANDĚRA M., 1993: Distribution of the Miller's water shrew (*Neomys anomalus*) in Czechoslovakia. *Folia Musei Rerum Naturalium Bohemiae Occidentalis, Plzeň, Zoologica*, **37**: 1–37.
- ANDĚRA M. & HŮRKA L., 1984: Zur Verbreitung der *Crocidura*-Arten in der Tschechoslowakei (Mammalia: Soricidae). *Folia Musei Rerum Naturalium Bohemiae Occidentalis, Plzeň, Zoologica*, **18**: 1–38.
- ANONYMUS, 2004: Sýseľ pasienkový opäť súčasťou fauny Národného parku Muránska planina. *Ochrana Prírody Slovenska*, **2004**(3): 11–12.
- BALÁŽ I. & AMBROS M., 2005a: *Biológia, ekológia a rozšírenie druhov rodu Sorex na Slovensku*. Univerzita Konštantína Filozofa, Fakulta prírodných vied, Nitra, 80 pp + prílohy.
- BALÁŽ I. & AMBROS M., 2005b: Relationship of shrews (*Sorex* sp.) to forest biotopes in Western Carpathians. *Ekológia (Bratislava)*, **24**(3): 254–262.
- BALÁŽ I. & AMBROS M., 2007a: Distribution of Soricidae in Slovakia and their dependency on altitude gradient. *Acta Zoologica Universitatis Comenianae*, **47**(1): 91–98.
- BALÁŽ I. & AMBROS M., 2007b: Porovnanie somatometrie populácií sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) na letisku M. R. Štefánika v Bratislave a na letisku v Košiciach. *Reussia*, **4**: 247–256.

- BALÁŽ I., JANČOVÁ A. & AMBROS M., 2008: Reštítúcia sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) na Slovensku. *Lynx*, n. s., **39**(2): 235–240.
- BRTEK V., 1974: Die Verbreitung des Ziesels (*Citellus citellus* L.) im slowakischen Gebiet des Karpatenbogens und einige ökologische Bemerkungen dazu. *Biológia (Bratislava)*, **29**: 393–399.
- BRYJA J. & ŘEHÁK Z., 2002: Další doklady současné expanze areálu myšice temnopásé (*Apodemus agrarius*) na Moravě. *Lynx*, n. s., **33**: 69–77.
- CYPRICH D., 1986: Rozšírenie a revízia špecifických blích (Siphonaptera) sýsľa obyčajného (*Citellus citellus* L.) s dôrazom na územie Slovenska. *Ctenophthalmus orientalis* (Wagner, 1898). *Acta Facultatis Rerum Naturalium Univeritatis Comenianae, Formatio et Protectio Naturae*, **12**: 3–21.
- DANKO Š., 1986: Další nové lokality výskytu hraboša močiarného (*Microtus agrestis*) na východnom Slovensku. *Zborník Východoslovenského múzea v Košiciach, Prírodné Vedy*, **26**: 165–167.
- DAROLA J., DUDICH A. & ŠTOLLMANN A., 1985: Drobné cicavce chránenej krajiny oblasti Muránska planina. *Stredné Slovensko, Prírodné Vedy*, **4**: 140–159.
- DUDICH A., 1997: Dynamika areálu ryšavky tmavopásej (*Apodemus agrarius* Pall.) – expanzia či invázia. Pp.: 53–62. In: ELIÁŠ P. (ed.): *Invázie a invázne organizmy*. SEKOS pre SNK SCOPE, Nitra, 213 pp.
- DUDICH A. & ŠTOLLMANN A., 1981: Hraboš močiarny (*Microtus agrestis* Linnaeus, 1769) v slovenských Východných Karpatoch. *Zborník Východoslovenského múzea v Košiciach, Prírodné Vedy*, **21**: 17–27.
- DUDICH A. & ŠTOLLMANN A., 1982: Súčasný stav poznania fauny drobných zemných cicavcov prírodných regiónov Slovenska. *Lynx*, n. s., **21**: 67–78.
- DUDICH A. & ŠTOLLMANN A., 1983: Rozšírenie piskora vrchovského (*Sorex alpinus* Schinz 1837, Soricidae, Insectivora) na Slovensku. *Biológia (Bratislava)*, **38**: 181–190.
- DUDICH A. & ŠTOLLMANN A., 1995: Drobné cicavce (Insectivora, Rodentia) Rimavskej kotliny. Pp.: 91–103. In: KRISTÍN A. & GAÁLOVÁ K. (eds.): *Rimava 1995. Odborné výsledky zoológických a mykologických výskumov*. SAŽP & ÚEL, Banská Bystrica & Zvolen, 118 pp.
- DUDICH A., KOVÁČIK J., ŠTOLLMANN A. & OBUCH J., 1981: Další poznatky o rozšírení *Sicista betulina* Pallas, 1779 a *Pitymys tatricus* Kratochvíl, 1952 (Mammalia, Rodentia) v Západných Karpatoch. *Biológia (Bratislava)*, **36**: 659–668.
- FULÍN M., 1998: Obsadenosť vtáčích búdok na juhovýchodnom okraji Slovenského krasu pri Moldave nad Bodvou v rokoch 1980–1991. *Natura Carpatica*, **39**: 273–282.
- GRULICH I., 1960: Sysel obecný *Citellus citellus* L. v ČSSR. *Práce Brněnské Základny Československé akademie věd*, **32**(2): 437–561.
- HANÁK V. & ANDĚRA M., 1980: Drobní savci Muránské planiny (Slovenské rudohorí). *Časopis Národního Muzea, Řada Přírodovědná*, **149**(1/2): 39–47.
- HAPL E., 1998: Aktuálny stav v poznani populácie sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) v CHKO BR Slovenský kras. Pp.: 143–148. In: URBAN P. (ed.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku III. Zborník referátov z konferencie*. SAŽP – COPK Banská Bystrica & MŽP SR Bratislava, Banská Bystrica, 156 pp.
- HAPL E., 2001: Repatriácia sýsľa pasienkového. Pp.: 27–29. In: UHRIN M. (ed.): *Ročenka Správy Národného parku Muránska planina 1999–2000*. Správa NP Muránska planina, Revúca, 112 pp.
- HAPL E., AMBROS M., OLEKŠÁK M. & ADAMEC M., 2006: Reštítúcia sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus*) v podmienkach Slovenska. *Metodická príručka*. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 28 pp. + obrazová príloha.
- CHLEBUŠ D., 2001: Reštítúcia sýsľa pasienkového (*Spermophilus citellus* L.) v NP Muránska planina. Diplomová práca. Technická univerzita, Zvolen, 59 pp. + prílohy.
- KADLEČÍK J., 1989: K rozšíreniu hraboša močiarného, *Microtus agrestis* (Linnaeus, 1769) v chránenej krajiny oblasti Veľká Fatra. *Lynx*, n. s., **25**: 99–102.
- KMINIAK M., 1967: Príspevek k poznaniu biotopov a osídlenia krysy vodnej *Arvicola terrestris* (L., 1758) v oblasti Záhorskej nížiny. *Biológia (Bratislava)*, **22**: 375–380.
- KMINIAK M., 1989: Die Grosse Wühlmaus (*Arvicola terrestris* L. 1758, Microtidae, Rodentia) in der Slowakei. *Biologické Práce Slovenskej Akadémie Vied*, **1989**: 1–119.

- KOVÁČIK J. & ŠTOLLMANN A., 1984: Výskyt hrabáča tatranského, *Pitymys tatricus* Kratochvíl, 1952 na Muránskej planine potvrdený. *Lynx, n. s.*, **22**: 89.
- KRATOCHVÍL J., 1952: The voles of the genus *Pitymys* in the ČSR. *Práce Moravskoslezské Akademie Věd přírodních*, **24**: 155–194.
- KRIŠTÍN A., 1995: Plchy vo vtáčích búdkach. Pp.: 33–35. In: URBAN P. & BALÁŽ D. (eds.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku. Zborník referátov z konferencie*. SAŽP, Banská Bystrica, 157 pp.
- KRŠIAK B. & KAŇUCH P., 2006: Ktoré búdky sú najlepšie pre plchy? Pp.: 217–223. In: ADAMEC M. & URBAN P. (eds.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku VII. Zborník referátov z konferencie (14.–15. 10. 2005)*. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 239 pp.
- MARTÍNKOVÁ N. & DUDICH A., 2003: The fragmented distribution range of *Microtus tatricus* and its evolutionary implications. *Folia Zoologica*, **52**(1): 11–22.
- MARTÍNKOVÁ N., ŽIAK D. & KOČIAN L., 2004: Habitat selection of small mammals in heterogenous landscape of subalpine zone in the western Tatra mountains. Pp.: 167–181. In: ADAMEC M. & URBAN P. (eds.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku VI. Zborník referátov z konferencie (10.–11. 10. 2003)*. Štátna ochrana prírody SR, Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 192 pp.
- MATOUŠEK B., 1999: Katalóg kolekcie cicavcov Júliusa Vacholda v Prírodovednom múzeu Slovenského národného múzea. *Zborník Slovenského Národného Múzea, Prírodné Vedy*, **44**: 61–96.
- MAZÚR E. & LUKNIŠ M., 1980: Geomorfologické jednotky. P.: 54. In: *Atlas Slovenskej socialistickej republiky*. Slovenská akadémia vied & Slovenský úrad geodézie a kartografie, Bratislava, 1–23 & 1–296 & 1–20 pp.
- MOŠANSKÝ A., 1981: Teriofauna východného Slovenska a katalóg mammaliologických zbierok Východoslovenského múzea. I. časť (Insectivora, Chiroptera). *Zborník Východoslovenského Múzea v Košiciach, Prírodné Vedy*, **21**: 29–87.
- MOŠANSKÝ A., 1992: Teriofauna východného Slovenska a katalóg mammaliologických zbierok Východoslovenského múzea. IV. časť (Rodentia 1. Sciuridae). *Zborník Východoslovenského Múzea v Košiciach, Prírodné Vedy*, **32-33**: 9–28.
- MOŠANSKÝ A., 1995: Teriofauna východného Slovenska a katalóg mamaliologických zbierok Východoslovenského múzea. VI. časť (Rodentia 3.). *Zborník Východoslovenského Múzea v Košiciach, Prírodné Vedy*, **35**[1994]: 113–150.
- OBUCH J., 1985: Materiály k potrave sovy obyčajnej (*Strix aluco*) na Slovensku v rokoch 1977 až 1982. *Sylvia*, **33-34**: 47–65.
- OBUCH J., 1985: Osteologické nálezy z Muránskej planiny. *Stredné Slovensko, Prírodné Vedy*, **4**: 160–193.
- OBUCH J., 1998: Plchy (Gliridae) v potrave sov (Strigiformes) na Slovensku. *Lynx, n. s.*, **29**: 31–41.
- OBUCH J., 2002: Podhorský typ potravy výra skalného (*Bubo bubo*) na Horehroní. Pp.: 163–169. In: UHRIN M. (ed.): *Výskum a ochrana prírody Muránskej planiny 3*. Správa NP Muránska planina, Revúca, 182 pp.
- OBUCH J., 2004a: Typy potravy sovy obyčajnej (*Strix aluco*) v Národnom parku Muránska planina. *Reussia*, **1**(Supplement 1): 299–309.
- OBUCH J., 2004b: Zastúpenie ryšaviek (rod *Apodemus*) v potrave sov (Strigiformes) na Slovensku. Pp.: 67–80. In: ADAMEC M. & URBAN P. (eds.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku VI. Zborník referátov z konferencie (10.–11. 10. 2003)*. Štátna ochrana prírody SR, Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 192 pp.
- OLEJÁR F., 1986: Zamorenosť objektov potkanom obyčajným *Rattus norvegicus* (Berkenhout, 1769) na dedinách Slovenska. *Biológia (Bratislava)*, **41**: 173–180.
- OLEJÁR F., 1989: Populácia potkana obyčajného – *Rattus norvegicus* (Berkenhout, 1769) – na dunajskom ostrove neďaleko obce Mužľa medzi Štúrovom a Komárnom. *Biológia (Bratislava)*, **44**: 593–599.
- PUCHALA P., 2004: Obsadzovanie a využitie vtáčích búdok cicavcami v NPR Šúr. Pp.: 101–108. In: ADAMEC M. & URBAN P. (eds.): *Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku VI. Zborník referátov z konferencie (10.–11. 10. 2003)*. Štátna ochrana prírody SR, Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 192 pp.

- SLÁDEK J., 1963: K výškovému rozšíreniu sysľa obyčajného (*Citellus citellus* L.) na Slovensku. *Lynx*, n. s., **2**: 17–19.
- STANKO M. & MOŠANSKÝ L., 1999: Poznatky o rozšírení myšovky horskej (*Sicista betulina*) na východnom Slovensku v období rokov 1981–1999. *Lynx*, n. s., **30**: 101–111.
- ŠTOLLMANN A. & DUDICH A., 1985: Doplnky k rozšíreniu piskora vrchovského (*Sorex alpinus* Schinz, 1837, Soricidae, Insectivora) na Slovensku. *Biológia (Bratislava)*, **40**: 1041–1043.
- ŠTOLLMANN A. & DUDICH A., 1988: Prehľad fauny drobných zemných cicavcov (Insectivora, Rodentia) horného Ponitria. *Horná Nitra*, **13**: 160–174.
- TURIS P., 1989: *Inventarizačný výskum CHN Nad Furmancom*. *Zoológia*. Záverečná správa inventarizačného výskumu, 7 pp. [Depon. in Správa CHKO Muránska planina, Revúca]
- TURIS P., 1990: *Zoologický inventarizačný výskum ŠPR Cigánka*. Záverečná správa inventarizačného výskumu, 24 pp. [Depon. in Správa CHKO Muránska planina, Revúca]
- TURIS P., 1992: *Zoologický inventarizačný výskum ŠPR Malá Stožka*. Záverečná správa inventarizačného výskumu, 17 pp. [Depon. in Správa CHKO Muránska planina, Revúca]
- UHRIN M., 1997: Poznámky k faune stavovcov (Vertebrata) Národnej prírodnej rezervácie Hrdzavá v Chránenej krajinej oblasti Muránska planina. *Ochrana prírody*, **15**: 189–200.
- UHRIN M. (ed.), 1999: *Ročenka Správy Národného parku Muránska planina 1998*. Správa NP Muránska planina, Revúca, 38 pp.
- UHRIN M. & BENDA P., 2000: Prvý nález ryšavky tmavopásej (*Apodemus agrarius*) v povodí Hrona. *Lynx*, n. s., **31**: 156–158.
- UHRIN M. & HAPL E., 2004: Prehľad stavovcov (Vertebrata) Muránskej planiny. *Reussia*, **1**(Supplement 1): 311–332.
- UHRIN M., ŠTOLLMANN A. & DUDICH A., 1992: Ďalší nález hraboša močiarného (*Microtus agrestis* L.) v Chránenej krajinej oblasti Slovenský kras. *Lynx*, n. s., **26**: 29–32.
- UHRIN M., BENDA P., OBUCH J. & URBAN P., 2002: K poznaniu fauny cicavcov Drienčanského krasu a okolia (stredné Slovensko). *Lynx*, n. s., **33**: 193–247.

APPENDIX 1 – PREHĽAD LOKALÍT / LIST OF THE SAMPLED LOCALITIES

Stručná charakteristika lokalít odchytoz drobných zemných cicavcov do pascí a lokalít ostatných pozorovaní a nálezov drobných zemných cicavcov

VYSVETLIVKY. Za číslom a názvom lokality sú (v zátvorke) uvedené názov katastrálneho územia (neuvádza sa ak sa zhoduje s názvom lokality), kvadrát mapovacej siete (11,2×12,0 km), súradnice (WGS84), skratka orografického celku (HP – Horehronské podolie, MP – Muránska planina, SV – Stolické vrchy, VP – Veporské vrchy; MAZÚR & LUKNIŠ 1980) a nadmorská výška. Za týmito údajmi uvádzame bližšiu polohopisnú a habitatovú charakteristiku lokality a ďalšie relevantné údaje [napríklad pri odchytoch do pascí ich počet a typ a dátum(y) odchytoz].

A. Vrcholová časť krasovej plošiny Muránskej planiny

- 1. Bodolová** (Muráň, 7286, 20° 01' E, 48° 46' N, MP, 1023 m n. m.): dno údolia horského potoka, pomiestne so skalnatým charakterom a s vývratmi z okolitých lesných porastov (jedľová bučina, jasene a i.), v alúviu dominuje *Petasites* sp.; jedna línia 50 sklapovacích pascí pozdĺž údolia nad prameňom v Bodolovej (26.–27. 7. 2001).
- 2. Cigánka** (Muráň, 7286, 20° 03' E, 40° 45' N, MP, 688 m n. m.): južná a severná časť rovnomennej prírodnej rezervácie; habitat v južnej časti tvorí teplomilný sutinový les s dominantným zastúpením *Quercus petraea* agg., *Fraxinus excelsior*, *Tilia platyphyllos*, *T. cordata* a s bohatým bylinným podrastom, v severnej časti prevažne bukový les; dve línie v oboch častiach (20 sklapovacích pascí; 28. 3.–10. 4. 1989) a zemné pasce (28. 3.–17. 5. 1989).

3. **Lopušné** (Muráň, 7286, 20° 04' E, 48° 47' N, MP, 1079 m n. m.): alúvium potôčika tečúceho z prameňa na rovnomennej lúke, habitat tvorí mozaika horského travinno-bylinného porastu s fragmentom vápnomilných slatín; jednorazový odchyt (50 sklapovacích pascí; 30. 7. 2005).
4. **Mokrý Poľana** (Šumiac, 7286, 20° 06' E, 48° 47' N, MP, 886 m n. m.): krasový ponor a jeho okolie, na lokalite je vysoký smrekový les rôzneho veku; jedna línia (50 sklapovacích pascí; 1.–2. 8. 1998).
5. **Tesná skala** (Muráň, 7286, 20° 03' E, 48° 46' N, MP, 1007 m n. m.): úzka roklínovitá dolinka nad a pod zákrutou lesnej cesty, starší lesný porast, jedľobučina (*Abies alba*, *Fraxinus excelsior*, *Fagus sylvatica* a i.) s relatívne bohatým podrastom krovín (napr. *Rubus idaeus*, *Rosa pendulina*) a bylín; jedna línia (50 sklapovacích pascí; 26.–28. 7. 2001).
6. **Veľká lúka** (Muráň, 7286, 20° 03' E, 48° 46' N, MP, 887 m n. m.): hlboká krasová jama v západnej časti Veľkej lúky, závrť má skalnaté podložie, na lokalite je vysoký rovnoveký smrekový les (*Picea abies* – sekundárna smrečina); jedna línia (50 sklapovacích pascí; 26.–27. 7. 2001).
7. **Vohanova dolinka** (Muráň, 7286, 20° 00' E, 48° 46' N, MP, 1105 m n. m.): skalnatá dolinka bez vodného toku, v okolí staršie zmiešané porasty (*Fagus*, *Abies*, *Acer*, *Fraxinus* a i.); jednorazový odchyt (50 sklapovacích pascí; 29. 7. 2001).

B. Lokality v severnej časti oblasti v povodí rieky Hron

8. **Brest** (Heľpa, 7285, 19° 58' E, 48° 47' N, VV, 991 m n. m.): alúvium horského potoka a pravý svah údolia, prevažne hospodárske lesy (zmiešaná bučina) s rúbaňami a na ne viazanými sekundárnymi porastami; odchyt do živolovných (5. 8. 2000) a sklapovacích pascí (50 pascí; 22.–23. 5. 2003).
9. **Červená Skala** (Šumiac, 7186, MP, 840 m n. m.): alúvium rieky Hron severne od osady (20° 08' E, 48° 49' N; jednorazový odchyt, 50 sklapovacích pascí; 22. 8. 2006) a pri železničnej stanici (20° 07' E, 48° 49' N; 2 línie po 50 sklapovacích pascí; 23.–24. 9. 2004); podhorská jelšina a zmiešané brehové kroviny s podrastom širokolistých bylín (*Petasites officinalis*, *Delphinium elatum* a i.), ekoton aluviálnych spoločenstiev a príľahlej kosnej lúky (*Arrhenatherion*), intravilán.
10. **Dudlavá skala** (Šumiac, 7186, 20° 05' E, 48° 50' N, HP, 864 m n. m.): aluviálne spoločenstvá okolo menšieho potoka, ekotony krovín a lúk; dve línie po 50 sklapovacích pascí (23. 9. 2004).
11. **Havrania dolina** (Šumiac, 7186, 20° 04' E, 48° 48' N, MP, 893 m n. m.): alúvium potoka horského charakteru v roklínovej časti doliny, potok má miestami riavový charakter, je lemovaný pobrežnými spoločenstvami s dominantným zastúpením deväťsilu (*Petasites* sp.), v širšom okolí sú zmiešané, prevažne jedľovo-bukové lesné lesné porasty (*Fagus sylvatica*, *Picea abies*, *Abies alba* a i.); jedna línia 50 sklapovacích pascí (31. 8.–1. 9. 2000).
12. **Havraník** (Šumiac, 7186, 20° 04' E, 48° 49' N, HP, 764 m n. m.): rôzne miesta alúvia potoka Havraník, aluviálne porasty tvorí prípotočná jelšina (*Alnion-glutinoso incanae*), s dominantným zastúpením *Alnus incana*, *Frangula alnus*, *Salix* sp. div., *Picea abies* v stromovej etáži; línia sklapovacích (50) aj živolovných pascí (29.–30. 8. 2000).
13. **Hron** (Telgárt, 7187, 20° 10' E, 48° 50' N, HP, 870 m n. m.): alúvium meandrujúceho toku (PR Meandre Hrona), ekoton prípotočnej jelšiny a okolitých travinných porastov; jedna línia 50 sklapovacích pascí (22. 8. 2006).
14. **Hronec** (Muráň, 7285, 19° 55' E, 48° 50' N, MP, 638 m n. m.): alúvium potoka v dolnej časti nad vyústením do Závadky nad Hronom, brehové porasty krovín (*Salix* sp. div.) a okolité trávnaté porasty, mozaika vlhkých lúk, slatín a rašelinísk v rozličných štádiách sukcesie; línia živolovných pascí (6.–7. 8. 2000).
15. **Klatná** (Závadka nad Hronom, 71–7285, 19° 56' E, 48° 47' N, VV, 763 m n. m.): v okolí budov rovnomennej horárne, prevažne smrekové lesy, v alúvium potoka prípotočná jelšina; sklapovacie pasce (23.–24. 5. 2003).

16. **Ľapinka** (Vaľkovňa, 7186, 20° 00' E, 48° 48' N, VV, 828 m n. m.): rozličné biotopy v okolí rovnomennej chaty, alúvium horského potoka na nekrasovom podloží, ekotonálne spoločenstvá, v širšom okolí prevažne smrekové porasty; jedna línia sklapovacích pascí v dvoch rôznych termínoch (14 pascí 23.–24. 10. 1992; 50 pascí 21.–22. 8. 2006).
17. **Malá Stožka** (Muráň, 7285, 19° 55' E, 48° 46' N, MP, 975 m n. m.): jedľovo-bukový les na V svahu (v stromovom poschodí dominujú *Fagus sylvatica*, *Abies alba*, *Picea abies*, *Acer pseudoplatanus*), okraj bezlesia na J svahu vrchu (horská lúka s viacerými charakteristickými druhmi zv. *Polygono-Trisetion*) a litorálna vegetácia vysokých ostríc s dominanciou *Carex rostrata* pri malej vodnej ploche (tajch); 3 línie sklapovacích pascí (2×20, 1×6 pascí; 8.–15. 4. 1992) a zemné pasce (8. 4.–18. 11. 1992).
18. **Nihovo** (Závadka nad Hronom, 7285, 19° 58' E, 48° 47' N, VV, 976 m n. m.): alúvium potoka v údolí a okolie lesnej cesty, zväčša brehové deväťsilové porasty; línia živolovných pascí (7. 8. 2000).
19. **Pohorelská Maša** (Pohorelá, 7186, 20° 01' E, 48° 51' N, HP, 680 m n. m.): komplex rašeliniskových fytoceνόz, močaristý vrbovo-jelšovo-brezový les, vrchoviskové rašelinisko s páperníkom pošvatým (*Eriophorum vaginatum*) a kľukvou močiarnou (*Oxycoccus palustris*); tri línie po 50 sklapovacích pascí (10.–11. 11. 2006).
20. **Postal'** (Pohorelá, 7185, 20° 00' E, 48° 50' N, VV, 697 m n. m.): alúvium ľavostranného prítoku Ráčovho potoka nad jeho vyústením, aluviálne a ekotonálne spoločenstvá (*Salix* sp. div.), pasienky; jedna línia 50 sklapovacích pascí (21. 8. 2006).
21. **Ráčovo** (Pohorelá, 7185–6, 20° 00' E, 48° 51' N, VV, 687 m n. m.): rozličné aluviálne a nadväzujúce lúčne biotopy v dolnej časti potoka Ráčovo; 3 línie po 50 sklapovacích pascí (10.–11. 10. 2006).
22. **Slaniniarka** (Šumiac, 7186, 20° 04' E, 48° 48' N, MP, 849 m n. m.): alúvium potoka horského charakteru v jeho roklinovej časti, miestami riavový charakter s dominantným zastúpením deväťsilu (*Petasites* sp.); jedna línia 50 sklapovacích pascí (31. 8.–1. 9. 2000).
23. **Sosninky** (Vaľkovňa, 7186, 20° 02' E, 48° 49' N, HP, 744 m n. m.): alúvium meandrujúceho potoka s prítocnou jelšinou a litorálne porasty dlhší čas nevyužívanej vodnej nádrže (*Typha latifolia*, *Spartanium emersum* a i.); dve línie sklapovacích pascí (50 pascí; 3.–4. 8. 2005).
24. **Široká** (Vaľkovňa, 7186, 20° 02' E, 48° 48' N, HP, 804 m n. m.): alúvium potoka v údolí a okolie lesnej cesty, malinčie, miestami charakteristická dominancia deväťsilu (*Petasites* sp.); línia 50 sklapovacích pascí (4. 8. 2005).
25. **Teplá dolina** (Závadka nad Hronom, 7285, 19° 57' E, 48° 47' N, MP, 893 m n. m.): menší horský potok v lesnom prostredí, v okolí zmiešaný les s bukom, smrekom a jedľou v stromovej etáži; odchyt do sklapovacích pascí (50 pascí; 22.–24. 5. 2003).
26. **Zbojská** (Pohronská Polhora, 7285, 19° 50' E, 48° 55' N, VP, 772 m n. m.): rôzne ekotonálne habitaty, mozaika pasienkov, nelesnej vegetácie a lesa (prevažne smrečiny); odchyt do sklapovacích pascí (50 pascí; 24. 10. 1996).

C. Lokality v južnej časti oblasti v povodí rieky Slaná

27. **Gálička** (Tisovec, 7285, 19° 51' E, 48° 44' N, VV, 764 m n. m.): rôzne miesta v alúviu potoka, v okolí prameniska, v blízkom okolí staré lesné porasty (*Fagus*, *Picea* a i.); 6 línií sklapovacích pascí (22.–24. 5. 2003).
28. **Hrdzavá** (Muráň, 7286, 20° 00' E, 48° 45' N, MP, 716 m n. m.): kosodrevina (Mochy) reliktný kosodrevinový porast s rašeliníkmi (*Pinus mugo*, *Sphagnum* sp. div., *Oxycoccus palustris* a i.) a alúvium horského potoka s riavovým charakterom, tvorené zväčša deväťsilovými porastmi (*Petasites officinalis*); dve línie sklapovacích pascí (50 a 20 pascí; 20.–21. 5. 1993).
29. **Javorníková dolina** (Muráň, 7286, 20° 00' E, 48° 43' N, MP, 490–630 m n. m.): skalnaté habitaty v okolí dna doliny v jej roklinovej časti a ústie doliny (vápencové skaly so štrbinovou a pionierskou ve-

- getáciou zv. *Cystopteridion*, s výraznou dominanciou machorastov a papraďorastov), v roklinovej časti javory a jasene, v ústí hraby, rakyty, jelše a i.; dve línie po 50 sklapovacích pascí (1.–2. 8. 2005).
- 30. Lehotský potok 1** (Muránska Dlhá Lúka, 7286, 20° 04' E, 48° 42' N, SV, 339 m n. m.): podhorská jelšina s *Alnus glutinosa*, kosné lúky (*Arrhenatherion*) a ekotonálne spoločenstvá; línia 50 sklapovacích pascí (6.–7. 1. 2001).
- 31. Lehotský potok 2** (Muránska Lehota, 7286, 20° 03' E, 48° 43' N, SV, 368 m n. m.): podhorská jelšina s *Alnus glutinosa* a ekotonálne spoločenstvá; 2 línie po 50 sklapovacích pascí nad a pod obcou (31. 7.–2. 8. 1998).
- 32. Nad Furmancom** (Tisovec, 7385, 19° 53' E, 48° 41' N, MP, 509 m n. m.): listnatý les (*Fagus*, *Carpinus*), miesto relitného výskytu *Waldsteinia ternata*, ekotonálne spoločenstvá porastu a prieseku pod elektrorodom; tri línie sklapovacích pascí (po 20 pascí; 16.–29. 3. 1989) a 7 zemných pascí (30. 5.–27. 9. 1989).
- 33. Skalica** (Muránska Zdychava, 7287, 20° 10' E, 48° 45' N, SV, 1268 m n. m.): horská smrečina v okolí rovnomennej chaty, alúvium horského potoka a rôzne ekotonálne spoločenstvá lesa a rúbanísk; tri línie po 50 sklapovacích pascí (26.–28. 7. 2002).
- 34. Slávča** (Tisovec, 7285, 19° 56' E, 48° 42' N, MP, 612 m n. m.): alúvium potoka, kosná mezofilná lúka a aluviálne porasty: zmiešané vrbové kroviny (*Salix* sp. div.), vlhké lúky (zv. *Calthion*) a fragmenty vápnomilných slatín (zv. *Caricion davallianae*); tri línie po 50 sklapovacích pascí (23.–25. 7. 2002).
- 35. Strieborné** (Tisovec, 7285, 19° 53' E, 48° 43' N, VV, 727 m n. m.): alúvium potoka (jelšiny s *Alnus glutinosa*), pobrežné deväťsilové porasty s dominantným *Petasites officinalis*, miestami sekundárne spoločenstvá rúbanísk; jedna línia 50 sklapovacích pascí (29.–30. 7. 2005).

D. Ostatné lokality

- 36. Bánovo** (Tisovec, 7285, 19° 51' E, 48° 43' N, VV, 703 m n. m.): komplexy prevažne zmiešaných lesných porastov, lesnícka a rekreačná osada.
- 37. Biele vody** (Muráň, 7286, 20° 03' E, 48° 45' N, MP, 528 m n. m.): pasienky pod svahom Muránskej planiny, kroviny, v okolí rôzne listnaté lesy.
- 38. Bobačka** (Muránska Huta, 7286, 20° 06' E, 48° 46' N, MP, 771 m n. m.): skalnatá dolinka pod rovnomennou jaskyňou; zmiešané lesy, horský potok.
- 39. Bombová** (Šumiac, 7286, 20° 06' E, 48° 47' N, MP, 903 m n. m.): mezofilná lúka, v okolí rúbaniská a ihličnaté lesy.
- 40. Burda – Mišarová** (Muráň, 7285, 19° 55' E, 48° 46' N, VV, 987 m n. m.): horské sedlo, pasienky, zmiešané lesy.
- 41. Decembrová (Modrá) jaskyňa** (Muráň, 7286, 20° 00' E, 48° 40' N, MP, 802 m n. m.): okolie jaskyne, skalnaté svahy Hrdzavej doliny s bezlesím, xerothermnými polohami, listnaté lesy.
- 42. Dielik** (Tisovec, 7385, 19° 58' N, 48° 42' N, SV, 559 m n. m.): komplex lúk a prevažne listnatých lesov v okolí horského sedla.
- 43. Furmanec** (Tisovec, 7385, 19° 55' E, 48° 41' N, MP, 435 m n. m.): úzka krasová dolina, potok s rievovým charakterom, listnaté lesy.
- 44. Gindura, kameňolom** (Vaľkovaňa, 7186, 20° 02' E, 48° 49' N, VV, 774 m n. m.): areál opusteného kameňolomu na dolomit, vodné plochy, slatiny.
- 45. Havraník, terénna stanica** (Šumiac, 7186, 20° 04' E, 48° 48' N, MP, 801 m n. m.): okolie terénnej stanice v ústí Havranej doliny, smrečiny.
- 46. Hiencovo** (Muráň, 7286, 20° 04' E, 48° 45' N, SV, 522 m n. m.): staré bukové porasty.

- 47. Hlboký jarok** (Tisovec, 7385, 19° 53' E, 48° 40' N, MP, 545 m n. m.): hlbšia skalnatá krasová dolinka, listnaté lesy s pestrým zložením stromovej etáže.
- 48. Hradová, Podhrad** (Tisovec, 7286, 19° 55' E, 48° 40' N, MP, 454 m n. m.): kroviny a pasienky na J úpätí Hradovej.
- 49. Hrby** (Muráň, 7286, 20° 02' E, 48° 44' N, MP, 444 m n. m.): okolie cesty, svahy planiny, kroviny.
- 50. Javoriny** (Šumiac, 7286, 20° 08' E, 48° 47' N, MP, 898 m n. m.): horské sedlo, prevažne smrečiny.
- 51. Javorníková – Peprovice** (Muráň, 7386, 20° 00' E, 48° 42' N, SV, 437 m n. m.): komplex mezofilných lúk, pasienkov a rôznej líniovej krovitej aj stromovej zelene.
- 52. Javorníčková** (Muráň, 7286, 20° 00' E, 48° 43' N, SV, 418 m n. m.): kosné lúky pred dolinou, v okolí listnaté lesy.
- 53. Karafová** (Muránska Zdychava, 7286, 20° 09' E, 48° 46' N, SV, 834 m n. m.): areál stavieb lesnickej osady.
- 54. Karolka** (Šumiac, 7286, 20° 08' E, 48° 47' N, MP, 950 m n. m.): kosná mezofilná lúka a chata.
- 55. Lučanské** (Muráň, 7286, 20° 06' E, 48° 45' N, SV, 750 m n. m.): komplex rozsiahlych pasienkov a lúk.
- 56. Malá Stožka, horáreň** (Muráň, 7285, 19° 55' E, 48° 46' N, MP, 861 m n. m.): budovy horárne pod Malou Stožkou.
- 57. Maretkiná** (Muráň, 7286, 20° 01' E, 48° 46' N, MP, 1031 m n. m.): okolie chát, lúka, ihličnaté lesy (smrek).
- 58. Márnikova diera** (Šumiac, 7186, 20° 06' E, 48° 49' N, HP, 760 m n. m.): okolie vchodu do jaskyne, lúka, ihličnatý les (smrek).
- 59. Muránska Dlhá Lúka** (7286, 20° 04' E, 48° 43' N, SV, 339 m n. m.): rôzne miesta v intraviláne obce, záhrady.
- 60. Muránska Lehota** (7286, 20° 02' E, 48° 43' N, SV, 387 m n. m.): dva produkčné rybníky, obec a okolie.
- 61. Muránsky hrad** (7286, 20° 03' E, 48° 45' N, MP, 688 m n. m.): cesta pod hradom.
- 62. Muráň** (7286, 20° 04' E, 48° 44' E, SV, 401 m n. m.): rôzne miesta v intraviláne obce a v jej suburbii.
- 63. Nemcová** (Muránska Lehota, 7386, 20° 00' E, 48° 42' N, SV, 889 m n. m.): sedlo J od sedla Dielik, lúky, pasienky, zmiešané lesy.
- 64. Paseky** (Muráň, 7286, 20° 00' E, 48° 42' N, SV, 480 m n. m.): okolie rovnomennej horárne a koniarne, mezofilné kosné lúky, v okolí listnaté a zmiešané lesy.
- 65. Piesok** (Muráň, 7286, 20° 03' E, 48° 46' N, MP, 849 m n. m.): kosená a spásaná Z časť Veľkej Lúky.
- 66. Predná Hora** (Muránska Huta, 7286, 20° 06' E, 48° 46' N, SV, 845 m n. m.): zastavané územie osady.
- 67. Predná Kľaková** (Muráň, 7285, 19° 58' E, 48° 46' N, MP, 1009 m n. m.): komplexy zmiešaných lesných porastov.
- 68. Priehalina** (Muráň, 7285, 19° 59' E, 48° 43' N, MP, 1007 m n. m.): okolie lesníckych chát, mezofilné lúky, zmiešané lesné porasty.
- 69. Skalica, chata** (Muránska Zdychava, 7287, 20° 10' E, 48° 45' N, SV, 1082 m n. m.): horská chata, v okolí zmiešané lesy.
- 70. Suché doly** (Tisovec, 7385, 19° 52' E, 48° 40' N, MP, 629 m n. m.): komplex pasienkov na krasovom podloží.
- 71. Tisovec** (7385, 19° 56' E, 48° 41' N, SV a 7285, 19° 51' E, 48° 43' N, VV, 440 m n. m.): rôzne miesta v intraviláne a blízkom okolí mesta.

72. **Trsteník** (Šumiac, 7186, 20° 07' E, 48° 47' N, MP, 817 m n. m.): areál bývalej hluchánej farmy, v okolí zmiešané a ihličnaté (smrek) lesy.
73. **Vohanova cesta** (Muráň, 7286, 20° 00' E, 48° 45' N, MP, 665 m n. m.): strmý svah Hrdzavej doliny, miestami skalnaté výstupy, listnaté lesy.
74. **Zadné Piecky** (Muráň, 7286, 20° 01' E, 48° 45' N, MP, 463 m n. m.): roklinovitá dolinka SV od obce Muráň; listnaté lesy.
75. **Závadka nad Hronom** (7185, 19° 55' E, 48° 51' N, HP, 632 m n. m.): intravilán obce.
76. **Zbojská** (Pohronská Polhora, 7285, 19° 51' E, 48° 45' N, VV, 769 m n. m.): komplex mezofilných lúk v horskom sedle, v okolí prevažne ihličnaté porasty (*Picea abies*).
77. **Zlatnica** (Šumiac, 7186, 20° 06' E, 48° 48' N, MP, 886 m n. m.): krasová roklina, v údolí horský potok, v okolí pestré zmiešané lesy.

APPENDIX 2 – FAUNISTICKÝ PREHLAD NÁLEZOV / SURVEY OF RECORDS

VYSVETLIVKY. Za názvom lokality (radené abecedne), prípadne jej bližšej charakteristiky sú uvedené dátum a faunistický údaj s uvedením počtu pozorovaných / odchytených jedincov, prípadne pohlavná a veková štruktúra (f – samica [female], m – samec [male], a – adultný [adult], s – subadultný [subadult], j – juvenilný jedinec [juvenile]), spôsob zberu resp. typ nálezu (odchyt od sklapovacích [SP], živolovných [ŽP] alebo zemných [ZP] pascí) a skratky mapovateľov (AD – Alexander DUDICH, AG – András GUBÁNYI, AJ – Alena JANČOVÁ, AS – Andrej STOLLMANN, DB – Drahoš BLANÁR, EH – Ervín HAPL, GD – Gabriel DEMETER, IB – Ivan BALÁŽ, IS – Ivan SUPUKA, JG – Jiří GAISLER, JK – Ján KOVÁČIK, JO – Ján OBUCH, JP – Ján PROFANT, MA – Michal AMBROS, MU – Marcel UHRIN, NJ – Natália MARTÍNKOVÁ, PB – Petr BENDA, PT – Peter TURIS, RL – Radek LUČAN).

Erinaceomorpha

Erinaceus roumanicus Barret-Hamilton, 1900 – jež bledý

Bánovo, 29. 7. 2005 – 1 uhyn. na ceste (MU, PB, AR); 1. 8. 2005 – 1 uhyn. na ceste (MU). **Hrby**, 29. 4. 1997 – 1 uhyn. ex. (MU). **Javorníčková**, 30. 6. 2003 – 1 uhyn. na ceste (MU, AR). **Muránska Dlhá Lúka**, v obci, 11. 6. 2002 – 1 uhyn. ex. na ceste (MU); záhrada, 12. 9. 2001 – 1 poz. (MU). **Muráň**, v obci, 1. 8. 1998 – 1 uhyn. na ceste (MU); 23. 5. 2003 – 1 poz. (MU); J od obce, 6. 5. 2003 – 1 uhyn. na ceste (MU); 11. 10. 2005 – 1 uhyn. na ceste (MU). **Paseky**, 15. 4. 2000 – 1 uhyn. na ceste (MU). **Tisovec**, 2. 4. 2008 – 1 uhyn. na ceste (MU); 4. 7. 2005 – 1 uhyn. na ceste (MU). **Zbojská**, 1. 8. 2005 – 1 poz. (MU).

Soricomorpha

Sorex alpinus Schinz, 1837 – piskor horský

Rácovo, 10.–11. 10. 2006 – 1 SP (MA, AD, IB, AJ). **Skalica**, 26.–28. 7. 2002 – 1 m SP (EH, MU, PB).

Sorex araneus Linnaeus, 1758 – piskor obyčajný

Bobačka, 26. 9. 1997 – 1 uhyn. na lesnej ceste (MU). **Bodolová**, 26.–27. 7. 2001 – 1 fa SP (MU, PB). **Brest**, 22.–23. 5. 2003 – 1 SP (AS, AG, GD). **Červená Skala**, 23.–24. 9. 2004 – 2 SP (AG, AS). **Dudlavá skala**, 23. 9. 2004 – 3 SP (AG, AS). **Gálička**, 22.–24. 5. 2003 – 5 SP (MA, EH). **Havrania dolina**, 31. 8. – 1. 9. 2000 – 3 f, 1 fs, 2 ma, 1 ms SP (MU, PB). **Havraník**, 29.–30. 8. 2000 – 5 ms, 1 fs SP, ŽP (MU, PB). **Hradová, Podhrad**, 26. 4. 1997 – 1 uhyn. ex. (JP). **Hronec**, 6.–7. 8. 2000 – 4 SP (NJ). **Javorníková dolina**, 1.–2. 8. 2005 – 1 ma SP (PB, MU, AR). **Lehotský potok**, 6.–7. 1. 2001 – 2 SP (MU). **Ľapinka**, 21.–22. 8. 2006 – 2 f SP (MU). **Muránsky hrad**, 5. 7. 2001 – 1 uhyn. ex. (MU). **Nihovo**, 7. 8. 2000 – 2 SP (NJ). **Priehalina**, 16. 6. 1996 – 1 ex. uhyn. na ceste (MU). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 8 SP (MA, AD, IB, AJ). **Skalica**, 26.–28. 7. 2002 – 2 f, 5 m SP (MU, PB). **Slaniniarka**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 1 fa, 1 fs SP

(MU). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 f SP (MU, PB). **Strieborné**, 29.–30. 7. 2005 – 1 fs SP (AR). **Tesná skala**, 26.–28. 7. 2001 – 1 m SP (MU, PB). **Zbojská**, 24. 10. 1996 – 2 SP (AD).

Sorex minutus Linnaeus, 1766 – piskor malý

Cigánka, 28. 3. – 17. 5. 1989 – 1 ZP, 31. 7. – 30. 11. 1989 – 4 ZP (PT, JP, cf. TURIS 1990). **Havrania dolina**, 31. 8. – 1. 9. 2000 – 1 f SP (MU, PB). **Hronec**, 6.–7. 8. 2000 – 1 SP (NJ). **Nad Furmancom**, 30. 5. – 27. 9. 1989 – 9 ZP (PT, JP; cf. TURIS 1989). **Karolka**, chata, 29. 12. 2001 – 1 uhyn. ex. (MU). **Malá Stožka**, 8. 4. – 18. 11. 1992 – 9 ZP (PT, JP, cf. TURIS 1992). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 1 SP (MA, AD, IB, AJ). **Slaniniarka**, 31. 8. – 1. 9. 2000 – 1 fs SP (MU, PB). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 f, 1 m SP (MU, PB).

Neomys anomalus Cabrera, 1907 – dulovnica menšia

Lehotský potok 2, 31. 7. – 2. 8. 1998 – 2: 1 ma SP (MU, PB). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 3 SP (MA, AD, IB, AJ). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 f SP (MU, PB).

Neomys fodiens (Pennant, 1771) – dulovnica väčšia

Bodolová, 26.–27. 7. 2001 – 1 m SP (MU, PB). **Červená Skala**, 23.–24. 9. 2004 – 2 SP (AG, AS). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 1 SP (MA, AD, IB, AJ). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 f SP (MU, PB). **Sosninky**, 3.–4. 8. 2005 – 3: 1 ma SP (MU). **Široká**, 4. 8. 2005 – 1 fa, 1 ma SP (PB).

Talpa europaea Linnaeus, 1758 – krt obyčajný

Hrby, 30. 9. 1997 – 1 uhyn. ex. (MU). **Márnikova diera**, 28. 8. 2000 – 1 krtince na lúke pred jaskyňou (MU). **Muránska Dlhá Lúka**, záhrada v obci, 12. 11. 2006 – 1 uhyn. ex. (MU). **Piesok**, 22. 8. 2006 – 1 uhyn. ex. (IS, MU). **Predná Hora**, 16. 9. 2006 – 1 uhyn. ex. (MU). **Priehalina**, 16. 6. 1996 – 2 ex. uhyn. na ceste (MU). **Skalica**, 21. 11. 2009 – krtince (MU). **Trsteník**, 6. 4. 2001 – krtince (MU, EH). **Závadka nad Hronom**, 16. 7. 1997 – 1 ex. uhyn. na ceste (MU).

R o d e n t i a

Sciurus vulgaris (Linnaeus, 1758) – veverica obyčajná

Biele vody, 5. 9. 2006 – 1 ex. (červená forma) poz. (MU). **Bobačka**, 2. 2. 2009 – 1 stopa (MU, PB). **Bombová**, 28. 7. 2001 – 1 hrdzavý ex. poz. (MU). **Burda – Mišarová**, pod sedlom, 5. 9. 2006 – 1 uhyn. tmavý ex. (MU). **Decembrová (Modrá) jaskyňa**, 12. 1. 2000 – stopy na snehu (MU). **Dielik**, 10. 9. 1997 – 1 ex. uhyn. na ceste (MU); 4. 2. 2000 – stopy na snehu (MU); 22. 7. 2002 – 1 ex. uhyn. na ceste (MU, PB, EH); nad smetiskom, 8. 9. 2005 – 1 ex. poz. (MU). **Furmanec**, podjazd SZ od Tisovca, 13. 10. 2001 – 1 tmavý ex. uhyn. na ceste (MU); 29. 3. 2004 – 1 ex. poz. (MU). **Hiencovo**, 12. 9. 2001 a 15. 9. 2008 – 1 tmavý ex. poz. (MU). **Hlboký jarok**, 24. 1. 2005 – stopy (MU, PB, RL). **Javoriny**, 5. 9. 2006 – 1 tmavý ex. poz. (MU). **Malá Stožka**, 21. 8. 1991 – poz. 1 ex. (PT; cf. TURIS 1992); 21. 7. 1995 – 1 tmavý ex. poz. (MU). **Muránska Lehota**, 4. 4. 1998 – 1 ex. poz. (MU). **Lučanské**, 20. 1. 1998 – 1 ex. poz. (MU); 10. 3. 2000 – 1 ex. poz. (MU). **Nemcová**, na ceste smerom k sedlu Dielik, 25. 3. 2007 – 1 tmavý ex. poz. (MU). **Paseky**, 27. 9. 2005 – 1 ex. (hrdzavý jedinec) uhyn. na ceste (MU). **Predná Kľaková**, 14. 1. 1997 – 1 ex. (tmavý jedinec) poz. (MU). **Suché doly**, 24. 1. 2005 – stopy (MU, PB, RL). **Vohanova cesta**, 12. 1. 2000 – stopy 1 ex. na snehu (MU). **Zadné Piecky**, 15. 4. 2000 – 1 ex. v tmavej fáze poz. (MU). **Zbojská**, 31. 8. 2005 – 1 ex. uhyn. na ceste (MU).

Spermophilus citellus (Linnaeus, 1766) – syseľ pasienkový

Biele vody, 2000–2009 – reštituovaná kolónia. **Javorníková-Peprovice**, 2007–2009 – reštituovaná kolónia.

Dryomys nitedula (Pallas, 1779) – plch lesný

Klatná, 23.–24. 5. 2003 – 2 SP (MA, EH). **Malá Stožka, horáreň**, 8. 4. 1991 – 1 uhyn. ex. v budove (PT; cf. TURIS 1992). **Skalica, chata**, 25. 7. 2002 – 1 múmia (MU, PB).

***Muscardinus avellanarius* (Linnaeus, 1758) – píšik lieskový**

Bánovo, mokrad', 29. 7. 2005 – 1 fa odchyt. do ruky (MU, PB, AR). **Malá Stožka**, 8. 4. – 18. 11. 1992 – 1 ZP (PT, JP, cf. TURIS 1992). **Maretkiná**, chata nad cestou, 28. 7. 1999 – poz. 1 ex. (MU).

***Glis glis* (Linnaeus, 1766) – plch sivý**

Paseky, maštal', 3. 7. 2003 – 1 poz. ex. (JO). **Skalica, chata**, 26. 7. 2002 – 1 poz. ex. (MU, PB, EH). ***Sicista betulina* (Pallas, 1779) – myšovka horská**

Hronec, 2. 6. 2001 – 1 ma, chytený do ruky (DB, MU). **Postal'**, 21. 8. 2006 – 1 fa SP (PB). **Rácovo**, 2. 6. 2001 – 1 ma, chytený do ruky (DB). **Skalica**, 26.–28. 7. 2002 – 1 m SP (MU, PB). **Sosninky**, 3.–4. 8. 2005 – 1 fa SP (MU).

***Microtus agrestis* (Linnaeus, 1761) – hraboš močiarny**

Brest, 22.–23. 5. 2003 – 2 SP (AS, AG, GD). **Bodolová**, 26.–27. 7. 2001 – 1 ma SP (MU, PB). **Havraník**, 29.–30. 8. 2000 – 2 fa, 4 fs, 1 f, 2 ms SP, ŽP (MU, PB). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 f, 1 m SP (MU, PB). **Vohanova dolinka**, 29. 7. 2001 – 1 ms SP (MU, PB).

***Microtus arvalis* (Pallas, 1779) – hraboš poľný**

Bodolová, 26.–27. 7. 2001 – 1 ma SP (MU, PB). **Červená Skala**, 23.–24. 9. 2004 – 1 SP (AG, AS). **Havrania dolina**, 31. 8. – 1. 9. 2000 – 1 ma SP (MU, PB). **Havraník**, 29.–30. 8. 2000 – 5 fs, 4 ms, 1 fa, 1 f, 1 j SP, ŽP (MU, PB). **Havraník, terénna stanica**, 29. 8. 2000 – 1 ex. poz. (MU, PB). **Hron**, 22. 8. 2006 – 1 j SP (PB). **Javorníková dolina**, 1.–2. 8. 2005 – 1 fa, 1 f, 1 j SP (PB, MU, AR). **Lehotský potok**, 6.–7. 1. 2001 – 2 ma SP (MU). **Postal'**, 21. 8. 2006 – 2 ma SP (PB). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 5 SP (MA, AD, IB, AJ). **Slaniniarka**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 1 fs, 1 f, 1 j SP (MU, PB). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 m SP (MU, PB). **Zlatnica**, 2. 2. 2001 – 1 uhyn. ex. (PB, AR).

***Microtus subterraneus* (de Selys-Longchamps, 1836) – hrabošík podzemný**

Brest, 5. 8. 2000 – 1 SP (NJ); 22.–23. 5. 2003 – 2 SP (AS, AG, GD). **Bodolová**, 26.–27. 7. 2001 – 1 ma SP (MU, PB). **Červená Skala**, 23.–24. 9. 2004 – 1 SP (AG, AS); 22. 8. 2006 – 1 SP (MU, PB). **Gálička**, 22.–24. 5. 2003 – 13 SP (MA, EH). **Havrania dolina**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 2 fa, 1 ma, 1 ms SP (MU, PB). **Havraník**, 29.–30. 8. 2000 – 1 ma ŽP (MU, PB). **Hrdzavá**, 20.–21. 5. 1993 – 1 fa SP (MU, cf. UHRIN 1997). **Hron**, 22. 8. 2006 – 2 ma SP (PB). **Malá Stožka**, 8.–15. 4. 1992 – 1 SP (PT, JP; cf. TURIS 1992). **Lopušné**, 30. 7. 2005 – 1 fa SP (MU). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 3 SP (MA, AD, IB, AJ). **Slaniniarka**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 1 fa, 1 ma SP (MU, PB). **Široká**, 4. 8. 2005 – 1 SP (PB). **Teplá dolina**, 22.–24. 5. 2003 – 1 SP (AD). **Tesná skala**, 26.–28. 7. 2001 – 1 ma SP (MU, PB). **Veľká Lúka**, 26.–27. 7. 2001 – 1 ma SP (MU, PB). **Vohanova dolinka**, 29. 7. 2001 – 3 f, 4 m SP (MU, PB).

***Arvicola terrestris* (Linnaeus, 1758) – hryzec vodný**

Gindura, kameňolom, 26. 6. 2001 – 1 ad. utopený ex. (MU); 4. 8. 2005 – 1 uhyn. ex. (MU, PB, AR). **Karolka**, lúka pred chatou, 5. 7. 1997 – 1 uhyn. fs (AR). **Sosninky**, 3.–4. 8. 2005 – 1 SP (AR). **Široká**, 4. 8. 2005 – 1 poz. ex. (PB).

***Myodes glareolus* (Schreber, 1780) – hrdziak lesný**

Bodolová, 26.–27. 7. 2001 – 1 fa, 1 fs SP (MU, PB). **Cigánka**, 28. 3. – 10. 4. 1989 – 2 SP, 28. 3. – 17. 5. 1989 – 1 ZP (PT, JP, cf. TURIS 1990). **Červená Skala**, 23.–24. 9. 2004 – 16 SP (AG, AS). **Dudlavá skala**, 23. 9. 2004 – 4 SP (AG, AS). **Gálička**, 22.–24. 5. 2003 – 12 SP (MA, EH). **Havrania dolina**, 31. 8. – 1. 9. 2000 – 2 ms, 1 fs, 1 fa SP (MU, PB). **Havraník**, 29.–30. 8. 2000 – 2 ms, 1 fs SP (MU, PB). **Hlboký jarok**, 4. 7. 1995 – 1 ex. poz. (MU). **Hrdzavá**, 20.–21. 5. 1993 – 2 fa SP (MU, cf. UHRIN 1997). **Hronec**, 6.–7. 8. 2000 – 1 f, 1 faG, 2 m SP (NJ). **Javorníková dolina**, 1.–2. 8. 2005 – 1 fa, 2 ma SP (PB, MU, AR). **Klatná**, 23.–24. 5. 2003 – 1 SP (MA, EH). **Lehotský potok 1**, 6.–7. 1. 2001 – 2 fa SP (MU). **Lehotský potok 2**, 31. 7. – 2. 8. 1998 – 3 fa, 1 ma, 1 ms SP (MU, PB). **Malá Stožka**, 8.–15. 4. 1992 – 2 SP (PT, JP; cf. TURIS 1992). **Mokrý Poľana**, 1.–2. 8. 1998 – 2 fa, 1 ma SP (MU, PB). **Nad Furmancom**, 16.–29. 3.

1989 – 7 SP, 30. 5. – 27. 9. 1989 – 2 ZP (PT, JP; cf. TURIS 1989). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 10 SP (MA, AD, IB, AJ). **Skalica**, 26.–28. 7. 2002 – 4 f, 3 m SP (MU, PB). **Slaniniarka**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 1 ma, 2 ms, 1 mj SP (MU, PB). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 2 f, 4 m SP (MU, PB). **Strieborné**, 29.–30. 7. 2005 – 1 ma SP (AR). **Teplá dolina**, 22.–24. 5. 2003 – 3 SP (AD). **Tesná skala**, 26.–28. 7. 2001 – 1 fa, 1 fs, 1 fĵ, 1 ma, 1 ms SP (MU, PB). **Veľká Lúka**, 26.–27. 7. 2001 – 2 fa, 1 ma SP (MU, PB). **Zbojská**, 24. 10. 1996 – 6 SP (AD).

***Apodemus agrarius* (Pallas, 1771) – ryšavka tmavopása**

Červená Skala, 23.–24. 9. 2004 – 1 SP (AG, AS). **Dudlavá skala**, 23. 9. 2004 – 1 SP (AG, AS). **Havraník**, 29.–30. 8. 2000 – 1 ms ŽP (MU, PB; cf. UHRIN & BENDA 2000). **Hron**, 22. 8. 2006 – 1 ma SP (PB). **Lehotský potok**, 6.–7. 1. 2001 – 1 ma SP (MU). **Muránska Dlhá Lúka**, stodola v obci, 7. 1. 2001 – 1 f SP (EH); záhrada, 25. 3. 2007 – 1 uhyn. fs (MU). **Muránska Lehota, rybníky**, 23. 7. 2007 – 1 uhyn. ex. (MU, PB, JG). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 ma SP (MU, PB).

***Apodemus flavicollis* (Melchior, 1834) – ryšavka žltohrdlá**

Cigánka, 28. 3. – 10. 4. 1989 – 10 SP (PT, JP, cf. TURIS 1990). **Červená Skala**, 23.–24. 9. 2004 – 25 SP (AG, AS); 22. 8. 2006 – 1 SP (MU, PB). **Dudlavá skala**, 23. 9. 2004 – 7 SP (AG, AS). **Gálička**, 22.–24. 5. 2003 – 2 SP (MA, EH). **Havrania dolina**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 1 fa, 5 fs, 5 ma, 1 ms SP, ŽP (MU, PB). **Hrdzavá**, 20.–21. 5. 1993 – 5 fa, 5 fĵ, 1 m, 2 ma, 4 ms, 1 mj SP (MU, cf. UHRIN 1997). **Hronec**, 6.–7. 8. 2000 – 8: 4 f, 3 ma SP (NJ). **Javorníková dolina**, 1.–2. 8. 2005 – 2 fa, 1 ma SP (PB, MU, AR). **Lehotský potok 2**, 31. 7. – 2. 8. 1998 – 1 fa, 1 fs, 1 ma SP (MU, PB). **Ľapinka**, 23.–24. 10. 1992 – 3 fa, 3 ma, 1 mj, 1 def. SP (MU). **Nad Furmancom**, 16.–29. 3. 1989 – 10 SP (PT, JP; cf. TURIS 1989). **Nihovo**, 7. 8. 2000 – 3 SP (NJ). **Postal'**, 21. 8. 2006 – 1 fa SP (PB). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 15 SP (MA, AD, IB, AJ). **Skalica**, 26.–28. 7. 2002 – 25 f, 35 m SP (MU, PB). **Slaniniarka**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 4 fa, 2 fs, 3 ma, 1 ms SP (MU, PB). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 23 f, 12 m SP (MU, PB). **Strieborné**, 29.–30. 7. 2005 – 2 fa, 1 ma, 1 ms SP (AR). **Široká**, 4. 8. 2005 – 1 fa, 1 ma SP (PB). **Veľká Lúka**, 26.–27. 7. 2001 – 1 fa, 1 ma SP (MU, PB).

***Apodemus sylvaticus* (Linnaeus, 1758) – ryšavka krovinná**

Cigánka, 28. 3.–10. 4. 1989 – 1 SP, 28. 3.–17. 5. 1989 – 1 ZP (PT, JP, cf. TURIS 1990). **Hronec**, 6.–7. 8. 2000 – 1 f SP (NJ). **Javorníková dolina**, 1.–2. 8. 2005 – 1 ma SP (PB, MU, AR). **Rácovo**, 10.–11. 10. 2006 – 1 SP (MA, AD, IB, AJ). **Slaniniarka**, 31. 8.–1. 9. 2000 – 1 ma SP (MU, PB). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 f SP (MU, PB).

***Apodemus* sp. juv. – ryšavka**

Lehotský potok 2, 31. 7.–2. 8. 1998 – 1 fs SP (MU, PB). **Strieborné**, 29.–30. 7. 2005 – 1 j SP (AR). **Slávča**, 23.–25. 7. 2002 – 1 mj SP (MU, PB).

***Micromys minutus* (Pallas, 1771) – myška drobná**

Brest, 22.–23. 5. 2003 – 2 SP (AS, AG, GD). **Lehotský potok**, 6.–7. 1. 2001 – 1 ma SP (MU).

***Mus musculus* Linnaeus, 1758 – myš domová**

Cigánka, 31. 7.–30. 11. 1989 – 2 ZP (PT, JP, cf. TURIS 1990).

***Rattus norvegicus* (Berkenhout, 1769) – potkan hnedý**

Červená Skala, 23.–24. 9. 2004 – 1 SP (AG, AS). **Karafová**, 8. 10. 1981 – 1 ex. (JK).